

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 15.

Trefchdeenā, tannī 15. (27.) Aprilī.

1870.

Latweeschu Awises lijes ar fawem peelikumem mafsa par gaddu	70 kap. fndr.
Zelgawā pefuhioht	1 rubl. f.
zittur aiffuhioht ta lappa ween:	70 kap. f.
elkspedizijs: 19½ kap. f.	
pasta nauda: 10½ kap. f.	

Kas us fawu wahrdū apstelēbō 24 eksemplarūs, wehl weemū dabuhs kloht pavelli. Da-apstelle: Zelgawā awischi nammā pee Janischewski, Nīhgā pee Daniel Minus, teatera un wehwera eelas stuhri un pee Dr. Bachholz, leela Alesander celā Nr. 18. Wissi mahzitaij, Stohmeisteris pagasta valditaj, frīhwert un zitti tautas draugi teek luhtgi, loj laffitojeem apghāda apstelleshanu. — Redakteera adresa: Pastor Sakanowic, Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahditajis: Daschadas finnas. Leeldeenu preesi. Tew buhs to fwehtu deenu svehtib. Niimiguscha veeminaa. Johki nau wistiba. Svehtden. Bisjaunakabs finnas. Utbildas. Raudas tirkus. Labbivas un pefshu tirkus. Sluddinashanas.

Daschadas finnas.

No eekfahemmehm.

No Birschumuischās 2. April. Bahrga seema ar stipru aukstumu pahrdīhwota. Wissu zauru Merzi fawite pee skaidras debbes gandrihs ildeenas spohschōs starros spihdeja; bes kahda leetus fneegs nokussis un warredseht, ka Deewa wisspehziga rohka ruddens fehjumus pasargojuſi no nikfchanas. Itaktihm weenumehr falst. Wakkar patti pirma deenina atnessa warrebuht kahdus 10° fistuma. Pawaffaraš putnini, strodi meschōs, zihruhi gaisa dseed un trikschēna fawas dseesminas, zeelawinas skroidele, arri stahrks jau no aismakkar deenias irr redsams. Schim pehdejom rahdahs wehl wahja pahrtikla. Ibsteinas warschu rijses buhdams, tomehr wardi preefsch naherstu laika ne-aistiks. Nur wissi schee pawaffaraš fluddinatoji, turpat arri tee zitti kustoni, kas gareu seemu waj tahlas semmes, waj paschu loidards spirtti un wesseli pahrlaiduschi. Leeli un ūhki lohpi pee wesseligas barribas pahrmittinatt, mauro pa kuhthim, gribbedami gannibas eet un bandiht no ta, ka Deewa neredsama rohka no semmes leek isaukt. Nu, laj wehl magkenicht gaida, laj wehl pahriteek ar pehrno barribu, kas wehl nekur netruhkf; jo jauna sahle wehl nerohnahs. — Daugawas ledus no gaisa fa-ehsts, isdehdejis un sadruppis irr isgahjis, un straumju peemahjneekus Deewa pesorgajis no uhdens bresimahm. Ar wahrdū fakloht: Deewa muhs wissus fargajis, utturejis un zerribas us isdewigū gaddu dahwinajis. Laj winna Tehwa rohka arri turpmahk muhs wissus un muhs lauzlauhs farga, glahbj, usturt un fwehti, ka laj strahdneeki par fawem fweedru augleem ruddeni dabu preezatees. — Bet arri dascha affarina klußumā irr birdinajusees, zitteem pee aifgahjuschu mihsleem kap-peem, zitteem zittadi. Wehl nupat 13. Merzi Birschu-

muischās Kohzu mahju fainneekam un puschelneekam, istabas, kas weenā jumtā buhwetas, nodegga — un 17. Merzi Meschans mahju meschafarga Tahna Meschin jauno istabu uggunis pahrwehrtija par pelnu kohpu. Kamehr pats tehws fawu meschafarga amatu kohpdams nebij mahjās, tomehr newilloht uggunis — ta kā dohma, no jaunmuhreta skursteua, pa kahdu fleppenu schkirbu cesadsees jumtā. Tehws no mescha pahnahldams otrohn ne ween istabu ar mantas krahjuminu leefmās, bet arri dehlu no uggunis bresmigi cewainotu. Wehl newarr finnaht, ko Deews par winna dīshwibu buhs nolehmis. Laj Deews behdigus eepreezina!

* Pagahjuschōs mehneschōs muhsu pufē tabdas finnas isplattijahs, ka weens wezzigs generals no Minskas gubernijas Latweeschus usaizingajis us Minskas guberniju nahkt us dīshwi. Teem kas us turren gribb aiseet, Dniburgā effoht jaapeemeldejahs, kur ikwens 50 rublu zessinaudas buhschoht dabuht; turp aifgahjuschī tee no galwas naudas un saldatu deenesta buhschoht swabbadi; par semini, pēhj eedfahwoteem gaddeem, masu renti buhschoht maksaht. Tur Latweeschi ne ween pee fawas isskaidrotas tizzibas buhschoht palikt, bet turklaht teem eeriketschoht ihstenu draudses apkohpschanu, ar Luttera tizzibas mahzitaju, kas draudsi kohp. — Salassijahs labs pulsinf gahjeju, kas gattawi bij eet; bet paldeewā Deewom, bij prahligi zilweki, kas wezzu aklu ne-aismett, pirms jauna gattawa. Tee brauga dauds reis, un zitti tahlus zessus kamehr paleesibai gallu atradda. Gallā israhdiyahs, ka kahdi nekahdi laudis wehju gribbejuschi isseht, laj aukas buhku planjamas. — Lantini isbraukajuſches, un dasch labs fawu graffiti istehrejis palikka mahjās.

Ko tee mussinatoji gribb? Kahds winnu nodohms us Kursemmes Latweescheem? Lieenthal.

„Zeit. f. St. u. L.“ raksta, ka Amerikaneeschu monna, istabas zeppuri nēnonemt, arri Nīhgā fahloht eewehr-

stees. Kanditers Kroepfch effoht saweem weesem pilnam atwehlejis, waj gribb zeppures nonemmoht galwu d'siffi-naht waj ne. Kanditera fungam warbuht jo mihti buhs, ka galvinas tohp pee mehrena filuma turretas. — Pee schihs finnas mums japeeminn, ka pee mums us semmehm jau no sen laikem, gan agrahl ne ka Amerika, krohga pappinu weztekwi to teizamo leetu eewedduschi, ka krohga weefsem dahrgais laizinsch nou ja-isschkaida ar zeppurites nonemshanu un uslifshanu, krohga raddibu nefad nedsehs zittadi ka sem wahla; finnams ja wahkelis pats nowellahs, kas tad tam wainigs?

Rihgas aw. finno, ka us Mai mehnescha beigahm tur gaidoht Hinné ar winna augsti mahziteem firgeom. — Tapat arri schinnis deenäs goida Siameeschu fa-auguschohs dwihaus, kam orri deewamschehl skattitaju nefur netruhksi. — Kurpneeks Taube, kam ka finnojam, slep-kowas bij uskrittuschi, nou wis warrejis isfeest, irr nomiris 31. Merz.

— 3. April Dreilinbuscha meschinä atrasts lihksis no lahma 40 gaddu wezza wihra, kam lakkis aigreests. Wihrs bijis labbas melnäs drehbés apgehrbees un kad nu nekas no drehbehm, nei gredens us rohlahm nau laupihts, tad jadohma, ka buhs pats few gallu padarrijees. Kreklä eestihmeti tee bohkfabi N. S.

— „Rihg. aw.“ peeminnedamas, ka preeskch kahdahm deenahm laiwina no Dohles ar 2 zilwekeem no led dus d'shita irr no Skanstes edsfikta juhrä, peelek tahs finnas klah, kas ar telegrafu atnahkuscas: laiwa irr useeta, bet bes zilwekeem, bet kad nu nau klah bijusi masa glahfschanas laiwina, kas teem lihds bijusi, tad jazerre, ka zilweki buhs kur us mallu isglahbuschees.

— Rihgas kantora L. Trisk un Wieprecht irr nodohmajuschi damfluggi us to fataifht, ka warretu, tapat ka pehrn arri schowaffar, ja gaddisees brauzeji, ispreczschananhs labbad pahrbraukt us Sweedru semmi, lihds Stockholm; gribb to laiku nemtees, kur Frantschu keisarene arri turp brauks fehrst un tad dauds buhs ko isredsetees. Kad nu daudsi jau meldejuschees, tad arri Beythien L. isfluddina, ka gribb trihs reises scho wassaru brauzejus us Stockholm nowest, pa wassaraswehtleem, Zahnaem un wehlahk. Kas tad gribb lihdsbraukt, laj peemelejahs laikä. Bet nahk pats darba laiks, deewässinn, waj no mums lauzineekeem kas to eespehs.

Rehweles aw. preezadamees par semneeku lablah-schanu, kas pehz pahrzeesteem truhkuma gaddeem jo brangi fahk atkal selt, dohd finno, ka Merz mehnesi ween zaure semneekeem us prozentehm nogulditi kahdi 160 tuhkf. Precks dsirdeht!

No Boretschas finno ka 5. April jau 58 struhgas bijusches peelahdetas, ka warr nahkt us Rihgu, un dauds zittas laifahs; uhdens effoht lohti mass.

Pehterbürgä 2. April pulksten 9. no rihta bijis filums no 11 grahdeem. Par fennalo minister L. P. Wa-

lujew, kas Kursemmei ka mihsch gubernators dahrgä pee-minnä, dsirdam, ka buhschoht atkal augstä amata eestaht. Keisars gribboht to zelt par likumu nodallas presidenti walstsrahtē.

No Orenburgas raksta, ka lohpu mehris tur wehl arweenu bresmigi vlohsotees. Weetahm leela puße lohpu effoht apsprahguschi. Waina zektootess arri zaure zilweku ne-apdohmibu, kas ar krittuscho ahdahm un gallu petau dsennoh, neko nebehdadami. S.

No ahrsemmehm.

Berline. Bismarks daschas deenas bij tahds faslimmis. Dakteri teikuschi, ka fasaldejees. Bet nu atkal valdeewä Deewam ittin spirgts un eet ikdeenäs us Lehnina pilli, sowas darrishanäs farunnatees. Behz beigtahm leeldeeahm walsts padohma fungem nu irr atkal darbs erahdihits pee muitu parlamenta.

Wihne. Austrijas Keisarim atkal ministeri bij ja-alisch, tapehz ka walsts weetneekeem tee nemas nebij pa prahtam un schelshanahs pehz schelshanahs bij zehlfrees. Taggad nu irr atkal jauni ministeri sadabuti, kureem par presidenti irr gräss Potocki. Bet ka dsird schee arri nebuhschoht ilgam palizzesi.

Us Rohmu no Franzijas irr atkal raksts nosuhlihts, kurrä pahwestam ar skaidreem wahrdeem tohp fazzihts, ka kattolu waldishanahm tas ne buht nau weenalga, ko fapulze apspresch, laj tapehz fargahs tahdas leetas nospreeft, kas paschai kattolu basnizai par skahdi un kowaldishanas nefadai nepeenems. Bet pahwests mas ko par to behda. Schinnis deenäs pahwests fanehmis 2 brahtus, preesterus Lemann, kas paschi agrahl schihdi bijuschi. Schee nu sawu muhschu atwehlejuschi schihdu misfiones darbam un irr leelo pussi no fapulzeteem biska-peem us to peedabujuschi. ka konzilis laj apfohlahs scho leetu firdigi rohla nemt; buhschoht islaist grahamatu pee wiffas Juhdu toutes un to aizinaht, laj nahk pee ta Kunga Jesus un atsifht to par sawu messiju. Pahwests teizis: Kaut gan wehl nau ihfts wihoohgu lassamais laiks, bet Deewäss mums pa ohgai tikpat jau dohs.

Parise wiffi tik runna no gaidamahs balseschanas, kur wiffa tauta patti laj apspresch, waj tai patihk, ka keisars leelo pussi warras atwehl walsts weetneekeem. Keisarim pascham, soldatus munsterejoht kahds wihrs gräffisees usklupt wifsi. Kur wiffi kleeguschi: „Laj dsihwo keisars!“ schis fahzis fault „Prohjam us Rajenni“ (Frantschu zeetumneeku semme). Wihrs bijis skrandas apgehrbts, bet pee winna atradduschi dauds naudas vapihrus un mahja atkal usgahjuschi dauds naudas un wiffadus erohtschus. Jautajuschi, kapehz ta beskaunigi bla-wis. Schis atteizis, ka keisars winnom ne mas nepashloht, newarrejis isturreht, ka wiffi winuu gohdinadami kleedsoht, dußmäss schahwies sawas dohmas pulka: „Prohjam labbahk ar tahdu us Rajenni!“

Spanija. Montpenier herzogam, printscha noschah-wejam nospreests, ka mehnetscha laikā nau brihw us 10 juhdsehm tahlumu pee Madrides rāhditees. — Saragossā pirmo reis litteru deewakalpo schana noturreta, gan fakkoli, no preefereem usribiditi sahkuschi trohfsni zelt, bet polizeja tohs d'sinuusi pee meera.

Englantes finanzministers semmei preeka wehssi nessis, ka schim walstslahdē schogadd buh schoht atliktees tahdi 28 miljoni rubli pehz muhsu naudas. Effoht aismalfajis parahdus no Abissinijs karra, nodohschanas masinajis un tomeht atlekoht; gribboht tad us preefchu wehl masaku pastes naudu nemt par awishem, laj tik laudis lassa un pee gaismas nahk. Atlikka zellahs weenigi zaur to, ka Englante wissu s'cho laiku ne grafcha us to nau dewusi, ka karra spehks un erohtschi tohp jo smalki saghdati, karra s'hee negribboht west, kam tad tahdas leefas isdohschanas? Kad jelle zittas walstis tāpat fahku prahrtigi dohmaht!

Japanē taifis pirmo dselszelli. Englanteeschi ar sawu naudu un fajebgu gribb to leetu isdarriht. Tahlahk un tahlahk Eiropa nefs sawu gaismu. S.

Leeldeenu preeki.

Tas kāps irr atwherees; ta nahwe irr uswarreta; tas Pestitajs irr augscham zehlees! Tee wahidi katra kristiga zilweka dwehselē it ihpaschi leeldeenas rihtā leij ne-issakfamu preeku. Bet nerunna schu taggad par tahdeem garigem leeldeenas preekeem, runnachu tik par teem ahri-gem preekeem, par leeldeenas pauteem, leeldeenas schuh-puli, leeldeenas muttes masgafchanu un leeldeenas skaidinu neschahu. Kā gandrihs katram sinnams s'hee minnetee leeldeenas preeki un eraščas tannis augschamzel-schanahs svehfkōs wissur tohp zeeniti un darriti, bet nesinnu wis waj daudseem prahrtā nahzis apdohmaht, vras-fiht jeb issahstih, kadehk tahdas darrischanas noteik pa leeldeenahm. Es gan ar dauds zilwekeem par tam esmu runnajis, bet neweens man to „kapebz“ nau warreis atbildeht; neweens grahmatā arri ne-esmu atraddis to efsah-kumu un grunti no tahdeem darbeem aprakstiu. Tapebz taggad esmu apnehmeev pehz mannas saprafchanas is-stahstih, kapebz gan tas wiss tohp darrichts, laj mehs kā gaismos behrni augstōs leeldeenas svehfkōs nelustejamees tais minnetās lectās kā tumfibas maiša.

I. Leeldeenas skaidinu neschana. Latwju wezzahs mahminaas sawus behrininus tā mahzija: „Behrinini! Kad juhs gaddā ko gribbat atrast us lauka woj zella, tod eeneestat leeldeenas rihtā preefch faules lehfschanas, tā kā neweens putnisch nereds, lukaā skaidinas.“ Kas bij preezigaki kā behrni? Ar ilgoschanoħs tee gaidija us leeldeenahm un weens ohram peeluħdса, laj to agri pazelloht. Un redsi leeldeenas rihtā behrni preefch faules lehfschanas jau preezigi no gultinas lehza un

kreklinōs spuldigi tegzeja ahrā un eeneffa lukaā skaidu klehpiti, soldā zerribā, ka nu atraddischoht lauka waj graffiti, nasiti, gelsiti, jeb zittu lahdu spehiliti. Schis jaiks eeraddums taggad jo gaddus jo wairahk posuhd. Latweeschi palek baggatoki un lepnaki. Winnu behr-neem wairs nepeeklahjahs leeldeenas rihtā tik agri zeltees un skaidinas nest tahdu neelu deht. Taggad tee gullihs brohlasta laikam, kamehr mahte ar leeldeenas pihragu zell. Zitti man aktbildehs, ka leeldeenas skaidu neschana effoht mahnutizziba un tamdeht ta tohpoht amesta. Bet es teem falku, ka ta nau wis mahnutizziba, bet gudra un beswistiga usmuddinoħschana us agru zelschanoħs leeldeenas rihtā. Wezzu laiku Latweeschi nezeenija, ka winnu behrni leeldeenas rihtā tik ilgi gulletu kā siweni miggā, bet laj tee preezigi bes raudaschanas līħds ar to miħlu fauliti un Pestitaju pеezeltoħs, tapebz eestahstija teem to laimigu skaidinu neschani.

II. Mutte s masgafchanā leeldeenas rihtā. Kas kahdus gaddus atpakkaf leeldeenas rihtā faulei lezzoht nostahjahs pee kahda tekloscha uhdens, uppes, jeb strauta, tas warreja ewehroht, ka tanni briħdi jaunekki un jaunekles steidsahs us to straumiti un pret fauli gressuħħees masgaja sawas muttes. Arri schis jaiks leeldeenu eeraddums taggad gandrihs paviffam isbeidsees. Jaunekki taggad to turra par faunu un mahnutizzibu un wairs tā nedarra. Wezzu laudis behrneem stahstija, ka tee, kas leeldeena faulei lezzoht tekloschā uhdens buh schoht mutti masgħat, tee waqqar nebuh schoht nodegt mell, teem pee darba meegs nenahħschoht. Wezzee teesħam kā behr-nis zaur skaidu neschani tāpat jauneklus zaur muttes masgafchanu gribbeja leeldeenas rihtā jo agri preezelt. Skahde kā s'hee diwi leeldeenas rihtā beswainigi darbi isnihħsħanai steidsahs pretti.

Wezzee Latweeschi to stundianu, kad winnu Pestitaj's angħam zehlees, pratta zaur tam jo stipri zeeniht, ka tee paschi jo agri leeldeena rihtā angħam zehlaħs un arri ar sawu gudribu jauneklus un behrininus us s'cho sveħtu stundu preezigi no meega mohdinno. Bet schinnis laikōs tannis sveħtā, dahrga stundinā, dasch labs wehl meegħa sawu gulta krah. Schinni leetā gan tai jaunai pafaulei preefch taħs wezzas un Latweesħem preefch dasħas zittas tautas jaħaħnħas. — Skahde, ka wezzu laiku pau-totaji jau ismirħuschi; tee kas jo agri pa mahjahm apfahrt skraidi jaħra kāt kāt ar puħpoleem zirsdami un brehħdami: Pantu, pantu! Teem taggad taħs zilweku meegazuhħas leeldeenas riħħos ar peħreenu no gulta buhtu jadsejjn laukā.

III. Leeldeenas pauti gan katram pasħstami un katras prokt ar teem kauleties, bet to es galwoju, ka starp tuħkstosħem nebuhħs weens atroħdams, kas sinnatu pa-teikt, kapebz ar pauteem faulejħabs. Tapebz tē stahstischi, kā un kapebz tee leeldeenas pauti nahkuschi tħadha bruhxi. Weena tieka par to leetu tā stahsta: „Pirmā krixti laikā

lahds weentulis tannī aisgawena jeb sweesta nedekā no-wahrijis 6 pautus un apfehdees pee galrina tohs ehst, bet tam tahds meegs usnahzis. ka pee pautin schlihwja us galrina ar elkonī usmettees un ta fnaudis lihds pat leeldeenas rihtam. Leeldeenas rihtā winna drangs us basnizu edams pee ta eegahjis un to fnauschohrt atreaddis tam ussauzis: "Ko tu gulli, Kristus irr augscham zehlees! Gesim us basnizu. Tad fnaudejis atmohdees, apkampis drougu, skuhystijis un teizis: Kristus irr augscham zehlees! Es tew wehlu swehtu laimi. Nemm tad arri weenu pautu fittism kohpā un chdism leeldeenas kommosu; jo man gribbahs ehst." Kad nu pehzahl zitteem tappis finnams ka tas weentulis wissu gawena laiku pee pauteem fnaudis, tad arri zitti fahfuschi pa leeldenahm pautus fauleht un ehst. Tā tee leeldeenas pauti effohrt zehluschees. Es tai teikai negribbu tizzeht un tadehlt to leetu tā isskaidrofch: "Pauts nosihme klints kappu lihds ar wissu lihki. Pauta falku tschaumala nosihme to klints kappu un tas zahlights tur eelfchā nosihme to nedsihwo, bet kas perrechts, mohdinahts paleek dsihws, un tad pats sawu kappu at-werr un zellahs augscham. Birma kristiga draudse, kas tahdas prahta bilden lohti zeenija irr nehmufees leeldeenas pautu par Kristus kappa un augschamzelschanahs sihmi (Symbol) un ta tad leeldeenas pauts irr gohdā tizzis.

IV. Leeldeenas schuhpuls arri katram pasihstams, bet zitti arr to smahde par mahneem, teikdami, ka leeldeenas schuhposchanahs effohrt Kristus mehdishana, jo Juhs mahzitaji effohrt garra laika dehl pret Kristus krustu uskahrufschi schuhpuli un pa to laiku, kad Kristus pee krutta karrajes, tad tee schuhpojuſches un Winna mehdijuschi. Bet es falku: Leeldeenas schuhpuls atkal nosihme Kristus apskaidrotu dsihwi pehz Winna augscham zelschanahs, kur Winsch starp debbesi un semmi ka schuhposchanā tē bija tē pasudda. Tapehz leeldeenas schuhpuls ar leeldeenas pautu stahw tuwu kohpā. Tee abbi irr Kristus kappa, Winna augschamzelschanahs un apskaidrotas dsihwoschanas jaukas sihmes. — Swehti un dīllu noslehpumu pilni irr schee leeldeenas preeki.

Fr. Mekon.

Tew buhs to swehtu deenu swehtih.

Newens muhsu mihlā tehwissemme gan nebuhs, kas scho baufli nesinnatu. Bet no zik doudseem ta mihla swehtdeena tomehr tohp fagahnita dauds un daschlahrtigi. Grehku kaudse deewamschehl wehl leelaka tohp krauta, ne ka zittās deenās. Teikschu, ko ar sawa pafcha azzihm esmu redsejis.

Bija prezigee leeldeenas swehiki klah; agri peezehees, swehtas jausmas firdi jisdam, sawu Deewu fleyenibā peeluhsdu un fazziju pateizibas sawam mihlām Pestitajam, kas sawu gruhtu pestischanas darbu pabeidis, schinni swehtā rihtinā faulitei lezzoht no kappa zittu-

reis peezehlahs un deewischligā gohdibā atkal tehpahs, laj wissa pafaula redsetu un sinnatu, ka Winsch irr tas dsihwibas leelskungs un warr darriht muhs wissus par debbes mantineekeem. Kad to wissu biju pahrohdmajis, dewohs us swehtu Deewa nammu. Zelfch gahja gar kahdu bruhfi garam. Scho weetu usfattoht man schahwahs prabtā ko biju dsirdejis, ka tē dasch, kas leekahs par kristigu zilwelku faultees, us grehzigu pelnu krisdams strahdajohrt zaurahm swehtdenahm un swehtdeenas wakkarōs sawu schihda dohtu algu, ko yelnijis riħkē eeleijoht, un nabags bijis, nabags paleekohrt pee meeħas un dweħseles. Istahleħmi redseju ka diwi wiħri ougstu us-kahpuschi dranxi maifija. Gesahkumā tohs par schihdeem turredams dohdmaju: "Ak juhs nabaga Israela laudis! kurru firdis wehl irr aiffleħgtas tam swehtam preekam kas fhorħi tukkostofch firdis mirds Kristum tam augscham-zeltam par goħdu. Kad buhs tas laiks, kur arri Juhs nahkseet winna swezinaht?!" Bet kloht peegahjis pasinu tohs par muhsu pafchu Lutteru tizzibas beedreem, kastē nomellejuſchi sweedros nandor un brandwiħnam kalpoja. Ak! ka man ap firdi biżżejjed to redsoħt! un kad wehl dsirdeju ka weens no wiñneem fazzija: "Schodeen til wajjaga duħ-sħiġi rautees, riħt tad atkal swehtism, jo firdi ka ġenekki buhschoht leela balle." Kunnahar ar teem dranka wepreem nerunnoju, jo ko lihds zuhkahn pehrles preekħa mest? Kad es teem buħtu ko teizis, tad winni warriħħu wissas firds vadibbenes buħtu usjanukschi un man pakkat issylħawuschi. Steidsoħs us miħlu Deewa nammu, jo basnizas pulksteni saħka swehti swanniħt un koudis pee Deewa kalposchanas ażżinah. Bet man no praħta nemas ne-igħajja, ko biju redsejis. Dohdmaju arweenu, tu zil-wieks leezees par kristigu faultees, un tē pee schihda, fawwas greħzigas pelnas labbad, sagħajna sawus swehtkus, un ta' sewi darrees par wella cerobzi. Waj tu dohma ka tawa pelna sweħħibu tew atnejħihs? Neku, tur kohdes un tahrpi eemetiħħes. Tu ehdi un ne-po-ehdi, un tama seewa un behrni weenumeħt pehz baribas un apgehrba breħks. Ak zil-wieks bixxist jid Deewu, kas irr weens siġġis un duqmigs Deewis un neleekħas fewi apsemetees. Winsch fohdihs arri wissus tressha baufħla pahrikap-jus. Juhs kroħga għażi, kas juhs swehtdeenās krogħ-għos sawus preekus mellejejet pee brandwiħna glahs, ap-dohmajeet jid ka krusti un behdas Jums us pehdahm pak-fal staiga, un to iħsttu preku, meeru un sweħħibu Juhs ta' ne-atreaddiseet. Utgħieċ-żeżeek no fawwem greħkeem! Luħdseet Deewu laj winsch jums peedohd Juħsu greħku żellus un darbus un fahzeet reis jaunu muhsa għabbalu. Jesum Kristum pee kahjahr krisdami un no firdsdibbenha fazzidami: "Mans Rungħ! Un mans Deewis!"

P. Ollmann.

Nismigguscha peemina.

(Betgums.)

Bet ne ween par fawas mielas Rohpaschu draudses garrigu apkohpschanu un labklahschanu winsch tik uszib-tigi ruhpjeeš. Winna jastras azzis wisapfahrt skattijahs, kas winna grahmatas laſſijis, tas finnahs, ka winna azzis lihds gohja wiſſeem gaismas wihereem un gaifmas darbeem. Zik daschu reis winsch peeminneja tohs wihrus, ka Jimse, biskapu Walteri, biskapu Ullmann, Sokolowski, Neiken, Vierhuff u. t. pr.!

Us wissadahm labbahm mahzibahm wezzais lohti de-dsigs buhdams, dauds dauds grahmatas laſſija, un kad par deenu to nedabuja, tad nakti daschureis tik pahri stundas ween gulleja. Pulksten 4 no rihta winsch arweenu bij kahjas. No pulksten 8 fahkahs skohlas stundas, kurras vebz winna mahzibas wiſſes, eckch 3 wallodahm un wairahl kassehm tikai pulksten 8 walkarā beidsahs. Laj gan Knorris fawā amatā daschus labbus auglus warreja usrahdiht, tomehr winsch bija pasemmigs un ſewi turreja par to wahjako starp amata heedreem, — un labprah ar „Zimstanereem“ — ka winsch tohs Walmeerā un Walkā mahzitus skohlmeisterus gohdaja — ſatikkahs, tohs ar leelu mihlestibu usnema un ar ſirds preeku ar teem ſarunnajahs. Skohlmeisteru fanahkschanā Turraidē winsch nekad netruhka, lamehr fawā amatā ſtahweja; un niffur kur ko labbu no jauna warreja mahzitees, winsch bija tas pirmais.

Par ſaweem ſkohlas behrneem un audſekneem wezzais Knorris wehl pehzahl ilgi un daschadi ruhpjeeš, laj tee buhtu un valiku gohda landis. Kad rafſitais no wiana bija ſchlihrees, tad par ilgeem laikeem atradda fawas grahmatas rafſtu, kurru nelaikis tur bija eebahſis. Schis rafſis weetahm ta ſkanneja: „Newaru no tewim ſchle-tees, bes ka tew buhtu kohdas mahzibas lihds us tawu jaunu dſihwibas zellu dewis. Wahrdi ar fawu ſkannau poſuhd — iſeet drihs no prahia, tadehl dohmuſi labbahl tohs usrafſiht un tew lihdsi doht, laj tu daschfahrt pee ſoweem papihreem krahmedams, arri ſcho uſeetu un peeminetu, zik gauschi es wehlejohs, laj tu ar Deewa pa-lijgu prahiti un gudri dſihwodams fawu laizigu un muhſchigu laimi panahku, to kohptu un jo deenas wairahl peeaugtu eckch wiffa labba un buhtu weens ihſtens fehlineeks starp tameem brahleem. Ka tu dſihwoſi, ta tew buhs, labbi jeb launi. — ka tu tizzesi, ta (ta tizziba) tevi ſargahs no maldiſchanahs. Rahrdinachanas dauds un daschadas arri tevi gaida un ſtahfees tev preef-ſchā, kur tu tahs ne dohmaht nedohmaſi. Mahzees paſiht fawus Rahrdinatajus un fawus draugus. Schi now wiſ weegla leeta. Ne iſklatris buhs taw̄ ibſtens draugs, kas tev ar mihligu giymi pretti nohks, kas taw̄ preefſchā ar faldeem wahrdeem un mihleſtu mehli tevi fla-wehs un tawas wainas ſlehp̄s, ne — bet tas ihſtenais draugs buhs, kas ar mihligu pamahzischanu neapnizzis

wiffas tawas wainas tev preefſch azzihm zels u. t. pr. ... Paturri arweenu tihrs rohkas, tihrs mehli un drohſchas azzis, tad tu dſihwoſi. Turri paſemmiſu prahiu eekch ſewim. ne effi azzu fullainis. Dſihwo un ſtrahda fawā amatā ta, ka latru azzumirkli warri Deewam un zilwekeem atbildeſchanu doht un tev nau janofarkſi. u. t. pr.“ — Beidſoht: „Tu angſtais Deewa, ſwehti mannas wahjas mahzibas un dohd man to preeku pee-dſihwoht, ka es labbus auglus redſetu! u. t. pr.“

Un neweenu ween no ſaweem audſekneem nelaikis ta pawaddijis.

Tapat paſcha behrneem winsch bija mihligs tehw̄s un ruhpigs aygahdneeks. Abbus dehlus likka ſeminarijā ſkohlmieſteru ſinnaſchanā mahzicht, un kahdi gohda wihi un Latweefchu tautas mihtotaji tee irr, to Dinamindes un Iſſekeles draudſes, kur wezzakais dehls par ſkohlmieſteru ſtrahdajis, worr leezinah. Winna abbas meitas par brangahm ſaimneezhm ifaudſinatas, jau ſen pee ſreetneem wihereem ifwadditas, laimigā laulibā dſihwodamas, wezzakeem pehzahl dauds mihleſtibas rahdiuſchās un wehl tag-gad wezzu mahti, laj gan pameitas buhdamas ar leelu uszihitbu kohp.

Bet nu wiham arri drihs tahs deenas tuwojahs, no kurrahm jaſafka, ka winnas mums nepatihl. Galwina ſahka ſirma mesteſ; kauli palikka ſlahbani. Un kad jau agrafi, lamehr paſcha behrni wairs mahzā nebiha, fawā ſkohla bes gruntiga palihga newarreja iſtikt, tad taggad to leeliskam waijadſeja. Rakſtitais pats pee winna wairahl gaddus ſkohla gahjis, ilgaki ne ka zits wianam par palihgu bija un zaur to ta ſakkoht winna garris ſehls palikka, kas winnu tapchz arri labbaki paſinna, ne ka dauds zitti. — Pehdigös gaddos winsch ſahla ilgotees vebz kahda meeriga atpuhſchanahs brihtina. Un kad nu wehl turflaht Rohpaschu draudſe. — jebſchu gan dauds bija, kas winnu mihleja un zeenā turreja, tomehr arri netruhka, kas pret winnu ſkanneja. — tad nelaikim nemas wairs nepatiſka paliktees, un wiffas peerunnaſchanas no mahzitaja pufes ne-eespehja winnu noturreht. Winsch atſazziha ſawam amatam un tai 23. April 1854 no-ghja pee ſnobta, kas nahburgös krohna muhſchu renteja. Te winsch trihs gaddus ſaldā meerā pee mihleem behrneem pawaddija un paſtarpam arri kahdu masu ſkohlu turreja. Tomehr wiham, kas fawu muhſchu ar darbeem eeraddis, ſchi dſihwe us ilgu laiku nepatiſka un tapchz lohti preeojoahs, kod atkal amatā tiſka. Rihgā pee Dohmes baſnizas bija keſteris waijadſigs, un Knorris uſaizinahs to weetū labpraht veenehma un wianā arri fawu dſihwibas walkaru ſagaidija. — Un ka winsch arri ſche amatu ar uſtizibū waldijis, to leezinaja ta leela mihleſtiba un gohda parahdiſchanā winna behru deenā, 13. Juni. Jo bes winna behrneem, behrnu behrneem, raddeem un dauds draugeem, kas winnu gauschi aprau-daja, wehl wiffi winna preefſchneeki, birgermeiſteris un

wezzakee — winnu ar leelu noschebloschanu no basnizas us Dohmas kappeem pawaddija. Relaikis ilgi un gruhti or kahdu nedseedinajamu eelschiglu kaiti flimmoja lamehr fawu pehdigu stundinu svehtigi sagaidija. Kad rafsttais winnu us flimribas gultas opmekleja, tad newarreja deewsgan noklausitees, ar zik firsnigeem wahideem winsch Deewu slaweja „par to nenopelniu schehlastibu,” ko tas winnam „libds scheijeen parahdijis.”

„Svehtigi irr tee mirruschi, kas eelsch ta kunga nomirst. Teefscham tas Gors sokka, ka tee dujs no fawahm darboschanahm un winnu darbi tohs pawadda.” Jahu. par. 14, 13.

K. Simonsohn.

Zohki nau wiltiba.

Franzijâ tschetri draugi (starf scheem bij weens kumedijants, weens mahlderis un divi teesas lungi) pahruuna ja no tam, ka daschu reis ir gudrus zilwels ar johkeem warroht peekrahpt un isneroht, prohti ta tas kumedijants Zedekis fazzija, un kad nu tee zitti tam runnaja pretti, tad nahja us derreschanu. Zedekis fazzija: „Es pahri defmit zilweku preeskha fawu nodohmu gribbu isdarriht, kautschu man to leegs un newehlehs darriht.” Winnu draugi turpretti pastahweja us tam, ka winnam tahds nodohms ne-isweifschotees wis isdarriht. Noderreja us 100 Napoleondoreem (istaifa muhsu naudâ 500 rubl. f.). „Man jau ta irr eeschona us E. pilfehtu,” ta Zedekis, „es tur pahri nedekas gribbu fpehleht teateri, brazeet libds, tad juhs redsefit, ka buhs manna taisnuba un mens winnisch; bet jums jaleekahs manni gluschi nepashstoht, un jums arri nebuht nau brihw, zitteem pret manni kahdu padohmu doht.” Tahda bij ta norunna. Apspreeda arci to kurrâ trokteri nostakt. Kad nu tee trihs fungi pirmee nobrauza, un pehz Zedekis jahschus jahja vakkat. Zedekis eejabja sinnama gastuhsha fehtâ, un no firga nofedis, atdohd firgu stallmeisterini. Schis gan fakla, ka jaunkungom schê nostahschahabs nebuhschoht; gastuhsis effoht pilns weesu, — loj meklejotees zittur ruhmi; bet jaunkungs atbild: „Qabbi, qabbi; rihtâ, kad probjam jahschu, tad tewis ne-aismirfischu.”

„No tam es nerunnuju,” stallmeisteris alteiza, „faklu tikkai, ka pee mums nau ruhmes, ne istabâ, ne stalli.”

„Ne, dohd winnam papreessch feenu ween, un tad pehz tik ausas un uhdeni,” ta jaunkungs.

„Schis zilwels irr ahrprahâ,” stallmeisteris duddinaja, kad redseja swescho meerigi zaur kufnas durwihm eelschâ ee-eijam.

„Af ne,” kahds fungis fazzija, kas patlabbar fehtâ eenahza un scho wallodu bij dñrdejis. „man leekahs, ka winsch irr gluschi kufs; apgahda winna firgu, libds kamehr sweschojam dabuhs eeteikt, ka tam zittur kohrteli buhs mekleht.”

Gastuhsha sainneze tuwojahs sweschajam jahmee-kam, kad schis istabâ bij eenahzis, un fazzija, ka wissâ

nammâ neweenas gultas ne-atleekohit un ka ne-effoht ruhmes.

„Tenzinu,” Zedekis fazzija, „gan jau esmu peekussis un isalzis, ta wilke.” To teizis, winsch gahja us ehdamu istabu un gaidija us walkartuahm. Schê chdeens us galda bij uslikts preeskha kahdas familijas, kas schê ihpachi preeskha fewim walkarmalstti bij opstellejuse. Jaunksungs pirmais schê apsehdahs.

Gastuhsha sainneze fauza pilnâ fakla kurlajam (so par tahdu muhsu jaunkungu turreja). Mans lungis, schê juhs newarrat libds ebst; schê lungi un dahmas chdihs, kas fawrup stellejuschi walkarinias!

„Baldeews, es jau schê it brangi fehchu un no websmas, kas pa durwihm nahk, it nemaf nebaidohs,” ta sweschojas meerinaja.

Wiss puhliach, winnu no galda atdabuht, bij welki. Winsch palikka fehchoht us weetas, ka tuppefis, tenzindams par to labbu firdi, ka gribboht winnam labbaku weetu nowehleht. Wissi klahbtuhdamî weest gahrdi dabuja pasmeetees, un ta karsa patgalwibû pazeesdamî, wehleja tam libdsebst.

Zedekis ehda par tschetreem — un kad bij pa-ehdis, tad winsch ussweeda 3 frankus us galdu par chdeenu aissmakhadams. Bet walkarinias makaja 6 frankus. To winnam gribbeja eeteikt; bet winsch tikko ne-epihka par to, ka zits (ta winsch fazzija), ka zits par winnu gribboht aismakfaht.

Ba tam walkars mettahs. Muhsu jaunkungs, kas kahdu istabas meitu ar svezzi eraudsija gareahm eijam, gahja tai vakkat libds kahdam kambarim, ko schi gribbeja uskohpt. Zedekis bes kahdas runnas to kambari aishnahs, kautschu jumprawa tam aissmakkuse stahstija, ka schis kambaris preeskha zitteem fungem effoht atdohts. Jumprawa dewahs atvakkat sahlâ un fazzija skunstmaahderim, laj tas pats eijoht fawu gultu aissahweht; kurlajs sweschneeks tur effoht celausees, kautschu schi to wis nelaidue.

Nu dauds weesu zehlahs kahjâs un gahja kurlo isdsicht; bet winsch no eelschhas bij aisslehdsees un ne dohmaht nedohmaja us eelaishanu. Mahldera lungis dabuja eet pee fawoom draugeem pahrgulseth us krehfleem un winsch svakudija un noschehloja to derreschanu, ko ar Zedekis faderrejis.

Ohtrâ rihtâ Zedekis nonahza leelajâ sahlâ un apstellejahs labbu brokastu, kas winnam arri bes nekahdas runnas kluu pasneegta; jo bija apdohmajuschees, tam kurlam us mattu klanfahit un winnam pa prahtam darriht, finnadamî, ka tatschu neneeka nepalihds, ja pret winna teevses.

Kad Zedekis brokastu bij noturrejis libds ar fawoom trihs draugeem, kas tam, it ka sweschneeki issikdamees, blaskom fehdeja, tad winsch namma mahti likka atluhgt, un tai waizaja, zik tam jamaksajoht par nalksmahju,

"Mihlojs kungs," tà fchi atbildeja, "ja jums patihk, tad juhs fchë marrat valist ilgahl, schodeen zitti meesi aifbraukuschi, tad nu ruhmes deewsgan."

"Manna zeeniga madam," jauns kungs atteiza, "ja jums irr ruhmes, es valikschu fchë wesselas diwi nedelas; jo es juhsu pilsehta teateri spchleschu."

"Tad juhs tatschu manius wahrdus effat dsirdeju-fchi?!" — tà gafpascha waizaja azzis atplehtuse.

"Un juhs gan manni turrejaht par kurlu?" Zedekis dihwodamees issauza.

Gafpascha wehl plattahk azzis isplehta; bet Zedekis nu isteiza gallu no gallu, ka ta leeta bij norunnata. Nu bij wissi galli kohpä, un Zedeka draugeem waijadseja kohpä salikuscheem aismakfahrt to derreschanu, ko kumedijants bij winnejis.

Chr. Sch—g.

S e h t d e e n

no basnizas nahkdams fastohpy u fkrustzella lihko Ingu un discho Mikkeli, abbi neganti fmalki apgehrbuschees, it faectu waggares weetu mckleht. Gribb man garram pa=eet, bet es — kas tad man ko leppotees — dohdu labdeenu un proffu: Kur tad Juhs tà pilneem sohleem? us basnizu jou pa wehlu. Mikus fà wehdele fahk mutti plakhti, graffahs ko teikt, bet Inguus aiffchaujahs preefschä: Schodeen jau gan bij bes basnizas jopaleek, bet ko tu darri, zilweks?! seewa nedohd meeru, loj eimohf lihds Bumbulkrohgam. Es präffu: Schodeen? us frohgu? un seewa dsenn? kas tad tas? Inguus fahk teikt, ka pa lihdstamahm deenahm bijis slims un sehns palizzis bes faimneeka, gribboht redseht, waj Bumbulkrohgä, kur schodeen wiss aprinkis kohpä buhfschoht, newarretu pee kahda pahnnowadda faimneeka puischeli salihkt. Muhfeji jau pret kalpeem fahk tik besdeewigi dshwoht, ka Deews laj pafarg, ne-eeswehthihs behrns teem fahpols azzis, labbahk lophus istabä turr, ne ka kalya behrnu nems par gannu, ja tas wehl skohlä raidams. Kur tad mehs masee laudis to laj isgallesjam? Bet kas to ranga? Iszskohlo, ja, tad fcheemi geld; bet präffi atkal dauds mas lohnes wehrtibu, tad pasitt knippy, ejf kahribbi, fcheem pascheem eimohf deewsgan gruhti; fà nu nè! redsehs gan schodeen Bumbulkrohgä." Sahka nu man teikt, ka Bumbulu farkan-bahrdis fcho wakkar negantu balli taifoht, effoht usluhdsis tuwus un tahtus, musikanti buhfschoht no pilsehta, grec-schoht tahdus rutscherus, ka klausotees pascheem kibla-keem kahjas fahkoht lihdsfikschnaht; schihdeete effoht iszepupsi diwi dseltenohs milsu kringelus preefsch islohse-chanas, turflaht wehl fudraba pulkstens, kas ne-eimohf wis tà us 1, 2 kahjam bet us 13 un rahdoht kahram fawu azzu mirlli. Al tu juppis! Un kahdas tur nebuhschoht uggunis, kahdi ehdeeni un dsehreeni, kahdi leetaskohki no ka isnahk bruhutes un bruhtgani brangu brangee! Mikus laisjahs ween stahstoht, weddinaja, laj lihds eimohf. Es atteizu: Laj Deewa rohkä! no basnizas teesham us

frohgu? ne bahlin to tik ne. Gahju nu fawu zessu, paghjis fateku atkal moju pudduriti, atkal leelaku, puischu un meitas, pulka arri Wangkaru Greeta, kas no pilsehta pahnahkus raddus apzeemoht. Kä jau pilsehtneeze droh-schaka fibbo tà gohridamees eepreelschu, zitti wehl labbä gabbalä, bet fchi ar azzihm us puiscchein fibnidama wehdina garrahs kleites asti un fawz: Ko Juhs man attekee-rejat, laishat manni, ne-eessef tahdi unehsligi! Tik tik fawu elkon ne-eesprauda man fahnöös. Salku us pahri pashtstameem puiscchein: Ram Juhs to freileeni aiskaitina-juschi? Waj Jums arri kauns? Winkai ar fawu floh-tinu janoslauka zelsch un Juhs tschahpojeet pa fawfumu. Puischu atbild: Ko nu ar tahdu traffku bahbu! Arri wez-zois Johschus us leggiti atspeesdamees airejahs us Bumbuli, fahnöös effoht eemetees nejauks duhreis, dsirdejies, ka Pulka Trihne, leela wahrdotaja, buhfschoht frohga. Pehz ta atkal preefschneeks ar kalsu teesnessi, teizohs dar-rischonäs us Bumbuli eimohf, effoht jahahrmehro schihdam mehri un waj tad knaddas arri truhfschoht. Kad tà redseju pu'zinu pehz pulzina aifwistnosam, wihrus un fawwas, bramannus un plukatas, fà straumites burbulojohit us Bumbulkrohgu tekkam, tad skaidri bals palikka, kad tik arri manna wezzene nebuhtu libds aifsklubusi. Bet awu! ta tew ees, sahka fmeetees, kad tai fawas dohmas teizu. Es falku: Nu seewin, fmeijees zik gribbi, bet waj finni ko no jauna, es fchowakkar eeschu us Bumbulkrohgu, gribbu redseht, kahdi tee preeki irr, ko muhseji tur melle. Krohgs jan nau nekahda nolahdetu weeta, ka fungem fawas flubbes, ta nabaga strahdneckeem fawas krohgs, kur tee atpuhfschahs, parunnajahs un papreegajahs. Kapehz tad jaunekli laj nepadanzo, kapehz wihrs fawu kannu allus loj ne-isdserr, kapehz laj nepatreezahs ar fcho un to par fcho un to, finnams tik pa kahrtai wissam buhs notift. "Tà laj, pa kahrtai" seewa atbildeja "bet tahs Bumbulkrohgä truhfist, mannis pehz ejf, bet buhfi atkal drihs ka simbers klah." Un tà orri bij. Un kas wiss tur bij, to us preefschu pateiks Jums, kas foreis Bumbulkrohgä nebijahnt. _____ Wezzais Wiedegguns.

W is jaunnakahs sunnas.

Pehterburgas "D. Itg." raksta: kahds schehlsirdigs kungs 1000 rublus effoht suhtjis us parahdu zeetumu, laj par fcho noudu kahdu nammatehwus, kas parahdu deht zeetumä, us teem fwehkleem islaista ahrä. Gohda wihram nu tas preeks, ka 3 namatchwi un weena seewa fawem maseem behrnineem un kahdai wezzai atraitnieti weenigais dehls un masesdeweis par teem fwehkleem tohp atdohti. Laj Deews fwehti fchi schhliga lunga dewigu rohku, ka winsch tam Rungam par gohdu 5 familiyahm tahdu fwehku-preeku padarrijis.

Jelgawä 2. leeldeenasswehftos wakkara Rihgas Lat-weeschu beedriba te atkal Latweeschu teateri spchlehs.

R. S—z.

A t b i l d a s.

F. M. — **B.** Tabbus raktus, ta Juhs yeminneet: „Abit un Wiss. vahr“ ne-efmu fanebmis; no pectuhitseem, ta redset, labbu teesa jau efmu tablabk devis, ar zitteem luhsdu pazeechatees, jo dauds mihi draugu un masa ta istabina.

J. L. — **B.** Schim brihscham efmu lohti darbu aptrauts, bet drihi dribi!

A. G. un **M. G.** — **D.** Mannas dohmas, ta leeta deewgan walstta, abbas pusses apluhkolas. Laj nu duhs. Lassitaji zittadi launooses.

Th. P. — **Sch. D.** Dauds paldeewos! Neffism drisks arri atkal no Jums.

Naudas tirgus,

	Ribga tann 11. April 1870.	uspräf.	föhl.
5% walst-aileeneschanas billetes ar winnest. I. aileen.	152	150	
" " II. aileen.	151	149	
5% walstbankas-billetes	90 ³ / ₄	90	
5% Wids. pfandbriefes, usfakkamas	100	99 ³ / ₄	
4 ¹ / ₂ % " Kurs. pfandbriefes, usfakkamas	94	93 ¹ / ₂	
5% ne-ustaff.	—	—	
Ribgas-Dinab. dselszella afzijas us 125 rub.	129	127 ³ / ₄	
5% Ribg.-Dinab. " obligazijas us 125 rub.	—	—	
5% Ribg.-Jelgaw. " " 100	110	108 ³ / ₄	

Labbibas un pretshu tirgus Jelgawā, tanni 11. Aprili,
Ribga, tanni 4. Aprili un Peepajā, tanni

4. Aprili 1870. gaddā.

Maksa par:	Jelgawā.	Ribga.	Peepajā.
1/3 Tschetwo. (1 puhr) rudsu . . .	2 r. 50 f.	2 r. 75 f.	2 r. 50 f.
" (1 ") kweeschu . . .	4 " — "	4 " 50 "	3 " 70 "
" (1 ") meschku . . .	2 " — "	2 " 15 "	2 " — "
" (1 ") auju . . .	1 " 15 "	1 " 15 "	1 " 15 "
" (1 ") fräu . . .	2 " 50 "	4 " — "	2 " 50 "
" (1 ") rupju rudsu miltu . . .	2 " 40 "	2 " 20 "	2 " 50 "
" (1 ") bishdeletu . . .	3 " 50 "	4 " — "	3 " 50 "
" (1 ") kweeschu miltu . . .	4 " 40 "	5 " — "	4 " 50 "
" (1 ") meschku putraimu . . .	2 " 75 "	2 " 85 "	3 " 70 "
" (1 ") kartoffeli . . .	1 " 40 "	— " — "	1 " — "
10 pudu (1 birkawu) feena . . .	3 r. — f.	4 r. — f.	3 r. — f.
(20 mahrz.) zweesta . . .	4 " — "	4 " 75 "	4 " — "
(20 ") delfes . . .	1 " — "	1 " — "	— " 90 "
(20 ") tabaka . . .	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 00 "
(20 ") tschichtu appiu . . .	6 " — "	— " — "	7 " — "
(20 ") krohna linnu . . .	2 " 50 "	2 " 50 "	1 " 80 "
(20 ") braska . . .	1 " 75 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1 muzzu linnu fehlu . . .	9 " — "	9 " — "	— " — "
1 kleu . . .	13 " — "	13 " — "	13 " 50 "
10 pudu farkanas fabls . . .	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10 " hattas rupjas fabls . . .	6 " 60 "	6 " — "	5 " 50 "
10 " finnakas fabls . . .	6 " 50 "	6 " — "	4 " 50 "

Latv. Atvishu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

G l u b d i n a s c h a n a s.

Tas lkhfchimigais Rundanas krohna muishas waldineks, baron von Henning, darra zaur scho finnamu, ta 21. un 22. April sch. g. tanni minnemt muishä ubruri turrehs, fur fregi, gohves, aitas, zublas un daschadas wirtschaftes leetas, ta: artki ezechas, ratti, raggus, reguleetas, lobpu-lehdes un ta jo probjam prett skaidru nauju taps pahdrobi.

Rundanas muishä, 2. April 1870.

Tam Rumbumuischais Riktu krohdeneekam Eugen Reinfels irr peektideen to 3. April sch. g. pusdeens laikd no Dohkeles tirgus weens tunfshai bruhns tirgs ar maius baltu bleitti vere, 6 gaddu wezs ar wissu eejuhgu un kalleem ratteem nolagts. Kas par to sagtu fregu faidru finnu pee Rumbumuischawaldishanas, warren doht, tam teek 15 rubli f. patezibas makas foehlti.

Rumbumuischä, 4. April 1870.

20 rubli. fudr. sam. kas to no Zerkles muishas pee Tulkuma 24. Merz sch. g. nosuduschi muish. mellu finniti ar balteem raihumeem un ar silla rehti pee kalla, un kas to wahrdi „furi“ kalla, turpat nedohd.

Zumprawmuischä pee Baufkas warr darebastrahneeki ar frigem, bes frigem par labbu algu darbu dabuht, u denahn, nedelahn, mehnfcheem, ta patiht warr failsti un strahdabi; tamdeht warr arri Wiskalmuischä pee Jelgawas klahakas finnas dabuht.

Labbakais fausais rangs arween dabujams tanni wezzä weetä Jelgawā, pastes eela Nr. 1, pee

J. Haase.

No zensures atwehlehts. Ribga, 15. April 1870.

Appalchraffitam irr us legeri tee valstlamee skunstigi mehli

Superphosphat

ar to shmi Bachard, tee wenigi mehli, ar scho wahrdi, kas jau gaddeem scho nutku semme par tahdeem irr tschreibisches, furru labbums arweenu tas pais paleef un kas lkgaddus no leela muishu um fainmeku skaita Kurzemme in Widsemme tosh bruhketi, furru wahrdi us wehlechanoobs tosh usdohbi.

Pee watzadibas no leelaahm partijahm tosh lubzis, apstellefchanu preefch nonemshanas is-daristi.

B. van Dyt, 1

Ribga, Sinder eela Nr. 10.

Wiskalmuischä pee Jelgawas irr no Jurgeem ta peena pahrohshana us wissu gaddu 4 tap. var toshu dabu-nama; wissu klahakas finnas pee muishawaldishanas.

Kohrtela pahmainischana Jelgawā.

Manna scabdjama weeta irr no Kattoku-eela Nr. 12 tagad us Markus namma prettim Jacob-Johna fallai bohlei pahrejta. Par wissem manneem darbeem es arfoblu to lehtaku maksu nemti ar ahtru aydeenzhanu un luhsdu, man to lkhfchinnigu usfizzechana arri us preefchuh dabuht.

Pultstenutaijtajs Moriz Simson.

Wiskalmuischä pee Jelgawas irr labbi fehklas kartoffeli pahrohdamti.

Weens labi paifis, kas arri latviki proht rafkst, warr Junyrawmuischä pee Baufkas stallmeistera amatu dabuht, tamdeht warr arri pecmelsderees Wisfalmuischä pee Jelgawas.

Gauneklis, kas labbi skohlohts, warr weetü dabuht par burschi eekfch bohts pee

A. G. Neuland

Jelgawā, prettim Latweeschu basnizai.

Peena lobpi no Jurgeem sch. g. us renti dabujami Bez-Abguldes muishä.

Uhrupe par laukwirtschaftes leetahm tars noturrea 21. April sch. g. Gimale ais Metjumuischais pee Jelgawas.

Lobbi labbi dihgostochas lebzus-(vitki) fehklas, englisch pappufeklas, ta arri fehklas kartoffelin un it teizamas lauka fahlin fehklas irr lehti dabujamas Galumuischä pee Leel-Gezawas.

Jauneklis, labbi pahmainischana Jelgawā.

Junyrawmuischä pee Baufkas irr labbi fehklas kartoffeli pahrohdamti.

Kuldiga, Jelgawas eela, toby it jauns nams pahrohds. Plaschakas finnas irr dabujamas pee faufmannia Bluhmberg, kas schinni nammä dibroo.

Drukkabis pee J. W. Steffenbagen un debla.
(Te slakt peelikums: Basnizas un skohlas finnas.)

15. (27.) April 1870.

Basnizas un skohlas finnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Kursemmes bishveli beedriba, Par skohlu buhshanahm. Putnisch frechhas spalvas. Missione runna, Tizziba, bishveli un dseefmu grahamata. Preeka mahzitajs Matteus. Par Lutteru basnizahm.

Kursemmes bishveli beedribas

rekinumi israhda, ka 1869. gadda no beedribas pusses pahrohtas Latw. leelabs bish. 102, masahs 451, Jaun. derribas 1105; Wahz. bish. 237, jaun. derrib. 171; Leeschu bish. 24. — Bishveli beedribai par labbu irr dahwinajuschi: Kurf. ritterschafte 150 rubl., beedribas lohzelki 130 rubl., valihga beedribas 93 rubl. 66 kap. Preeskch jounahm drukkas plahtehm irr eenahkuschi 1527 rubl. 16^{1/2} kap., isdohti 282^{1/2} rubl., ta ka us 1870. gaddu atlifuschi 1224 rubl. 66^{1/2} kap.

Jelgawas aprinka komiteja*) preeskch lutteru dr. valihdsibas lahdes 28. Februar Jelgawas mahzu basnizā noturreja sawu sapulzi; par komitejas lohzelleem us nahloscheem 3 gaddeem tappa iswehleti tee fungi: wibzegubernators von Heyking; landhofmeister baron von Vettingbos; Jelg. rihta mahzitajs Neander; kaufmannis Lanckowski. Kasses rekinumi israhdja, ka 1869. g. bij eenahkuschi 1811 rubl. 37 kap. (96 rubl. wairahl ka 1868. g.). Preeskch Ponederas luhgshanas namma ustaifshanas irr ta wajadsga nouda sanahkusi un darbs taps tuhgal eesahkts, ka tik waldiba grunts gabba la pirkshani buhs atweblejusi. — Preeskch tizzibas beedream Siberija bij eenahkuschi 97 rubl. 64 kap.

Dahwanas, ko komiteja sanahmusi:

No Jelgawas namma tehweem	218	rubl.	30	kap.
" Wahzu basnizas	11	"	50	"
" Berlines profess. Mesmer	4	"	—	"
" Jelg. latw. pilf. draudse	30	"	50	"
" Lindes baron v. Hahn	10	"	—	"
" Mehmelmuisch. baron v. Hahn	5	"	—	"
" Alisuppes leelmahtes v. Hahn	25	"	—	"
" Daktera Tilling	10	"	—	"
" Salkasmuisch. dr.	58	"	1	"
" Sessawas	128	"	—	"
" Krisburgas	104	"	—	"
" Bauskas latw. dr.	30	"	—	"
" Bauskas wahz. dr.	48	"	45	"
" Nerettas	35	"	26	"
" Leel Aluzes	68	"	—	"
" Meschohntes	103	"	—	"
" Wezz- un Jaunfaules	37	"	—	"

*) Leepajas avr. kom. rekinumi us preeskhu taps preeskha liti.

No Gezawas	20	rubl.	—	kap.
" Meschamuischhas	50	"	56	"
" Egiptes	20	"	—	"
" Sezzes	55	"	—	"
" Ballgalles	14	"	—	"
" Dinaburgas	14	"	41 ^{1/2}	"
" Beersu muishas	32	"	33 ^{1/2}	"
" Talses	83	"	32	"
" Jaunjelgawas	15	"	—	"
" Stendes un Spahres	31	"	15	"
" Kalnamuischhas	15	"	21	"
" Semites	36	"	21	"
" Jaunpilles	65	"	—	"
" Birses	6	"	—	"
" Wizgawas	29	"	—	"
" Laurogges	56	"	—	"
" Jaunauzes	6	"	—	"
" Wahnes	77	"	—	"
" Laffes	21	"	—	"
" Schuhkstes	42	"	—	"
" Subbattas	27	"	55	"
" Birsgalles	5	"	—	"
" Vestenes un Strutteles	15	"	—	"
" Walles	22	"	—	"
" Saukas	25	"	—	"
" Baldochnes	25	"	—	"
" Dalbes	5	"	40	"
" Dohbeles latw. dr.	40	"	20	"
" Salves	8	"	—	"
" Sabilles	20	"	—	"
" Bahrbeles	3	"	—	"

1811 rubl. 37 kap.

Lutteru valihds. lahds. Jelgawas aprinka komiteja.

Par skohlu buhshanahm.

Latw. aw. ohtra nummura peelikumā lassiju, kurzeen. rakstitajs par skohlotaju konferenzehm preezajahs, kas lejas Kursemme taifuschiabs. Winnu preekeem peebredodamees un tohs wairodams warru finnoht, ka arri Kursemmes augschgallā us to jau effam sohli spehruschi.

Jau preeskch ilgaka laika bij dauds skohlotaji pehztahdahm sanahkshanahm ilgojuschees, daschi arri sawus mahzitajus luhguschi, us tam peepalihdscht, kamehr tad arri schee, tahdu sanahkshanu wehrtibu atsydamti, sawā

starþa bij fahkuschi par to leetu farunnatees un to fawâs rohkâs nemt. Ísgahjuschâ ruddeni mahzitaji un skohlotaji no Sehrpils prahwesta aprinka tappa usaizinati 5ta Novemberi Saukas mahzitaja muischâ sanahkt un tur konferenzi apfpreest. Bija sanahkuschi 5 mahzitaji un libds 30 skohlotaji. Wissi weenprahrtigi wehlejahs, ka schis pirmais fohlis arri nepaliktu beidsamais. Us to tad zehla 3 mahzitajus un 2 skohlotajus, kam usdewa par to gahdaht, ka ikgaddus warretu weenu konferenzi noturreht. Kä, fur un tad tas notiks, to winni nospreedihs un beedreem par to finnu laidihs. Rad Deewâ to buhs lizzis peedfishwoht, tad awises par to wehstijim.

- Starp zittahm farunnaſchanahm Sunnakſtes zeen.
mahzitajs Stender fanahkuſchus eegahdinaja, fa ſkohlo-
taju ſapulzes bes dſeedaſchanas nemas newarroht buht.
To latet par ſaprohtamu leetu turreja un zeen. Stender
mahzitajs to luhgſhanu paſlauija, dſeedaſchanai par
waddoni buht un us tam derrigus dſeesmu krahjumus ap-
gahdaht. To arri jau irr isbarrijs, fa fa gandrihs latram
ſkohlotajam tahdas dſeeſmas jau irr rohkā.

Arri to padohmu, laj skohlotaji sawâ starpâ loassîchana-
nas beedribu zeff, wissi ar preeku veenckma. Ar scha-
gadda eefahkumu tad arri kahdas 10 grahamatas un 3
laikarakstî par skohlu buhskhamu Jaunselgawas aprinkî 24
skohlotaju starpâ staiga.

Ta nu bij augsch Kursemmes skohlotaju pirma konferenze. Laß Deews arri wifahm nahkoschahm dohd sawu ſwehtibu! —g—.

Butniisch, kas ar sweschahm spalwahm
aresnojabs.

jeb; tabs no M. Elssna salassitas dseesmas.

Ne sen man gaddijahs eeraudstift masu grahamatinu ar 16 dseesminahm ieb singehm, kas Ribgå pée Häcker f. drikketa tai gadda 1867. Schai grahamatinai wirsraksts tahds: „Daschadas singes, falassitas no M. Elfsne.“ No schi rakstitoja un no schibm singehm runnajoh, mon ta jasafka: „Oghas no mescha un libdumeem gan brihw lassift, bet kad tahs no zittu wihru kohfscheem faujahm, bes winnu sunnas, grabbj un sawâ tukschâ kohzeli eeber un pahrdohd, tad ta irr sahdsiba. To latrs prahrtigs zilweks sinnahs. Tisk ween E. to nesinn, prohti: winsch to par sahdsibu naturr, zittu wihru dseesmas no grahamatahm israfstiht un bes sunnas, ieb bes rihametaju wahre da varoksta. laudis islaist un pahrdobt. Starp wissahm 16 dseefnahm it neween a nepeederr E. paßcham. Astro-nas dseefmas — vussi no grahamatinas krabjuma — E. no mannas „kabbatas singu grahamatas“ irr isgrabbis ieb nosvehrīs. Tahs zittas winsch no Dünsbērga un zitteem nehmis — kā es latru warru pée wahrda peerahdiht. Tahda leeta jazell gaismā. Bet Elfsnis laj nedohma, jaun deewsgan, kad schē Avisēs par to tohp runnahts.

Manna kabbatas singu grahmatina I. dalla peederr Steffenhagen f., un kad nu Elksnis to grahmatu ta aplaupijis un tahs laupitas singes pahrdohd us sawu rohku, tadnewaru teift, woj Steffenhagen f. arri Elksni nesaute us atbildu. Raj derr par mahzibu wiisseem, kas ohga & gribb laffitees no zittu wiheru kohtfheem!"

Meschâ brihw' gan ohgas laffit; —

Bittur buhs tew pehz tahn prasshiht.

E. F. Schönberg.

R u n n a

lo agrakais missionaris A. Nerling turrejis Wahnes missiones
swehtkös 17. August 1869.

Geljch ta wahrd Deewa, ta Tehwa, ta Dehla un ta
fwehta Garra.

Manni mihlee draugi! Kad es schodeen Juhsu preef-
schā stahjohs, tad wissupirms man jaluhdsahs, laj man-
nus wahrdus mihligi pretti nemineet, jo pirmo reis fāmā
muhschā es Juhsu latweeschu wallodā us draudsi runnaju.
Gan efmu daschās sweschās mehlēs pa Eiropas, Afijas
un Afrikas pasaule dastahm to preeka mahzibū no ta Kunga
Jesu fluddinajis, bet schodeen pirmo reis man tas
preeks arri us latweeschu brahleem paſchu mihtā wallodā
runnaht no teem leeleem Deewa darbeem starp teem tum-
ſibas behrneem, teem paganeem. Luhdsu tad neraugee-
tees us mannu wehl neweiklu mehli, bet kaufeetees, kad
gribbu Jums stahstiht no tahs ewangeliuma goismas, ū-
ta sahk atsvihdeht arri tur, kur tee nabaga vaganu taudis
tahlumā miht. Efmu pats peezus godduš Afijas paſouls
dallā, tai leelaja semmē, ko Indiju fauz, bijis un pah-
dīshwojis. Efmu arri tur, gohds Deewam, warrejis
tahs mihlas ſwechtdeeningas lihds ar kristigahm draudsehm,
kas wissa bij zehluschahs no elku ūlspotajeem, aifwaddiht
un sawu Deewu teikt un ūlwecht wissa ūrds pasemmibā.
Bet ūnngams tee til irr ū retti ūlpales ūttrini, kas bri-
scham atſpihd zaur to ūeso, mello tumſibū, kas ūsap-
fahrt wehl to ūemmi ūds. Dohſimees tad, mihti draugi,
garra turp us to tablo Afijas ūemmi un nemjim to
brihdi, kad paſchulaik arri tur tee tumſibas behrni ūweem
elkeem par gohdu ūwehtkus ūwinn. Mehs schodeen ū-
wam Kungam un ūestitajam par gohdu arri ūwehtkus
ſwebtam. Warrefsim tad it labbi to starpibū manniht un
redſefim, zil lohti mums Deews par to jaſlawe, ū ūinf-
muhs irr ūglahbis no wella walgeem un mahnutizzibas
warras un wehrgofšanas.

Bet Tu ak Kungs un Deews, pildi Tu muhsu firdis
ar dedsigni mihestibn pret tahn nabagu tumschu paganu
dwehselehm. ka mehs zif ween spehdami lihds puhlejamees
nepeefusdami. Iaj arri winni wissi drifs drifs taptu at-
raifiti no teem walgeem, kas winnus wehl faista un taptu
westi tai walstibâ tawa mihla dehla, muhsu Kunga. Swehti
muhs eekfah tawas pateefibas. Taws wahrdes irr ta pa-
teefiba. Amen.

Ja gribbam, mibbi draugi, us to minneto paganu semmi nokluht, tad finnams leels, garfch zelch jamehro, bet ar fawahm dohmahm azzumirkli spebjam par semmehm un juhrahm pahrsfreet. Ja gribbetum ar fawu meesu tur nokluht, tad gan ne-eet tik weegli, ſirgi un ratti mas ko lihds, jo plattas juhras gull starp mums un tahm tahlahm semmehm. Kuggi irr jakahpj teem baltajeem zilwleem, kad tee gribb aiffneegit ſwefcho Indijas brihnumu paſauli. Trihs weſtelus mehneshus mehs brauzahm ar ahtru ſehgelu kuggi par tahm juhrahm, zauri zaur tahm karſtuma puſehm, kur faule puſeenea teefcham wirs galwas ſtahw un ehna nemas wairſ newarr rafees, tahlahk un tahlahk turp, kur us deenwiddus puſi wiffas ſemmes heidsahs un leelajās juhrās wilni, falnu augſtumā un dauds juhdus gareumā ſchurp un turp gahſchahs, kur taſs leelas wallſives ka falni pa juhras wilneem lehka. Tahlahk un tahlahk gabjahm, kamehr Afrikai apbraukuschi apfahrt, eegabjahm Indijas juhrā un beidſoht tohs karſtus atneedſam, us kurreeni muhſu zelch wedda.

Wiffus ſchohs trihs mehneshus mehs it nekur nei ſemmes mollu nei kahdu fallu nedabujom redſeht, tik fillo debbeſi un uhdeni appalch kabjahm. Ta tad Juhs gan warreit dohmaht,zik preezigi bijahm, kad eeraudſijahm tohs ſen gaidehos brihnumu karſtus, kaſ ſpaugufchi ar puhpolu un bananu kohkeem muhſu azzis vreezinaja. Juhs gan ſaprattifeet, manni mibbi, ka tur ſwefchā puſe wif ſawadi irr ne ka pee mums. Taſs deenas tur nau, ka pee mums, waſſarā garris un ſeemā ihsas, bet wiſſu zauru gaddu deena un nolts irr weenlihdsi garris. Tur arri nepaſiht ſeemas, kur kohkeem lappu kohſchums ſuhd un uhdeni ſedahs ar leddu un ar ſneegu. Tur meſchi un louki paleek zauru gaddu ſawā ſallā jaukumā. Kad to tur weenam ſtahta, ka uhdens warr zeets un par leddu valiſt, ta ka weſumus warr west pahri, tad wiñnam tas tahds pats brihnumā, ka kad mums ſtahtitu, ka ſemme no karſtuma iſkuht, ta ka kuggi warr va ſemmi braukt. Tur zauru gaddu breeſmigs karſtums degtin degg; ehna 35 lihds 40 grahdu karſts. Tee faules ſtarri irr tik breeſmigi, ka ja kahds muhſu puſes zilweks ar plifku galwu tik us maſu brihdi faulē ſtahtohs, us weetas no faules nodurts pee ſemmes kriſtu. Paſham mehnesham irr faws ſpehks, ka galwa minnu nepaneſſ. Tur, Indijā, mahzahs ſaprast to Dehnina Dahwida mahrdi: „Taſ Kungs laj irr tawa ehna par tawu labbo rohku, ka to faule tew deenā laj nekauj, nei mehneph nafti.“ Schinni karſtā ſaulē aug pawiffam zittadi kohki un augli un ſwehri, ne ka pee mums. Tur nepaſiht behrſus un egles, bet augſtohs, ſlaikohs puhpoluſ, ar aſſu gaxrahm lapvahm, kohſchohs tulpu un ſlambo kohlus, kaſ ka apfehti ar leeleem farlaneem ſeedeem. Gelsch ſcheem meſcheem dſhwo lauwas, tigeri, leopardi, arri elefantu un rinozeri; pa kruhmeem un ſahli kohſchuna nahwigl kustoni, tſchuhſkas, ſint un tubkſtohſchahji, ſkorponi un dauds

zitti. Kad nu wiſſa raddiba irr pawiffam zittada, tad finnams arri zilweki nebuhs tahdi, ka pee mums ſeemeli. Jau no ahdas irr zittadi; wiñni irr melni jeb tumſchi bruhni, un tos jo woirahk azzis friht tamdehl, ka eet lohti weegli gebrifti. Wihiſchki wiſſumaitohk neſſ weeglu baltu bohmwillas drahnū ap gurneem, us galwas leelu turbani. Wiſſa zitta meesa ne-apſegta. Matti irr ibſi nogreestti un-tik maſſ fuſchlihts ſtahw galwiddū ſtahwu. Seewiſchki eetinnahs pawiffam plattā bohmwillas drehbē, kaſ waj baſta, waj ſarkana, ſatta jeb dſeltena un ko proht ſmuſki ſaložiht. Addatu un deega winnahm newaijaga, jo ſchuht wiñnas neweena neproht.

Sinnams ſchee melnee arri tunna ſawn wallodu, Tamulu wallodu, kurra tad mums miſſionareem wiſſupirms jomahzahs. Bet tas nau tik weegli. Winneem gan irr rakſti un grahmatas, bet wiñni nerakſta ar muhſu puſes bohktabeem, bet ar ſawadahm ſihnehm. Kur mums 24 bohktabi, tur wiñneem 266. Alſeet laiks, kamehr tohs ween eemahzohs un kad tad ſahl runnaht, tad reds, ka pawiffam zittadi jarunna, ka pee mums. Ar ko pee mums ſahl, ar to tur beids, ta viernais tizzibas gabbals tur ſkann „kaſ raddijs ſemmi un debbeſi, eelsch to Deewu to tehwu, es tizzu“ jeb vo tamulifki ta ſkann: „Paralochateijum pulochateijum padetta ſaruva tirkum walla pidawachija parabaranei wiſuwahſik kihrēm.“

(Uſ preefchu beigums)

Tizziba, bihbele un dſeeſmu grahmata.

Ta Kunga wahrdi 1. Mohs. gr. 1. 28: „Auglojeetees un wairojeetees un peepildait to ſemmi“ jo deenas gaiſchaki peepildahs. Dauds zilweki muhſu laikds, darbu un maiſi mekledami (dauds arri pahrgudri, augſprahiti un kubtri buhdami) pahrdohd ſawus lohpius, ſawas grabbaschas, un eet ſiňteem juhdies ſwefchā ſemmes, ſawu dſihwes laimi mekledami. Kapebz ne? jo tik irr ſlaidri ſiunams, ka to vanahks; ja ne-eet ka wehju ſiſdam, ka-deemschehl daudſi darra krohnim, pagostam un raddeem flohgu us kaſla uſkandami. Wiffus tohs, kaſ mihiu dſimteni atſtabj, luhgdamſ luhdus tohs augſchā peeminenet ſeetas, tizzibu, bihbeli un dſeeſmu grahmata ne par kahdu naudu nedſ warru nepaſidoht jeb aiftabt. Kaſ ſchihs ſeetas atſtabj, tas aiftabj to wiſſudohrgako, ko pebz ar ſirdehſteem un ruhktahm aſſarahm noſchehlohs, bet kaſ taſs paturr, tam taſs ſwefchumā jo mihiſ buhs. — Schè klah tahds ſtahtſinſch.

Diwi ſemneeki gabja no Wahzſemmes us Ameriku, tehwifchka teem bija apnikuſe. Lihds Amerikai nokluhtſtoht nepaſtreet weena jeb diwi ſwehdeenas ween, bet dauds woirahk. Ta nu arri ſchee diwi reiſneeki bija jau daschaſ nedetos us leelo paſoules juhru, kur nekahdu ſallu meſchu nedſ labbibas laufus nereds; kur rihtā gaila dſee-

dafchanu, pusdeenas un wakkaros ganna taureschanu nedurd. Kad fahdu reis putnunu eerauga, tad ta nau besdeliga, kurra mihtu wassaru pafluddina, neds zihruulis, kas katram us lauka nstrillina, bet wehtraas putnis, kas niknu goisu pafluddina. Arri tahdu zeetu weetu, ka arka pakkata ne-atraddihs, bet tur schuhpojahs un klannahs weenumehr, ka wisstipraka duhscha aptekkahs. Ta tas eet deen pehz deenas. Augshä silla debbes, appakshä nepahrskattoms uhdens. Bat mihtai faultei nau fausas weetinas, ta wakkars uhdeni apgulstahs, rihtos no uhdens iszessahs. Gefahloht muhsu reisneekem schee juhros brihnumi gan labbi patikka, jo katra jauna leeta firdi eelihgsmo, bet kad nekas jauns netrahpijahs, tad winna preeki mittejahs. Daschlahrt winni luggi kohpä sehdeja, ar skumijahm us juhras puttahm wilndos skatidamees, kas ar jauu auksu un flapju opseggu draudeja schohs avsegts.

Kahdä fwehtdeenas rihtä winni atkal skummigi kohpä sehdeja; weens fazzija: "Pee mums mahjä schodeen fwehtdeena, pulkstens irr dewini, taggad eswanna basnizä, un basniza ar laudihm pildahs; mahzitajs irr basnizas mehteli apgehrbees, un chrgelneeks fehshahs pee ehrglehm." — Ohtis: "Es muhscham nebuktu dohmagis, ka pehz fwehtdeenas ta buhtu ja-ilgojahs, un ka winna ta dwehselfi speestu, ka man taggadin." Winnu bals apklussa, ruhktas aßaras noritjeja pahr waigeem. Garrä winni redseja sawas mahjas, ar fallahm, pulkotahm plawahm un eeleijahm, redseja wissus zellinus un stdsnas ar basnizas gahjejem kustam. Garrä dsirdeja tohna pulkstenu faultchanu, ehrgelu skannu, draudses dseedachanu un ganna balsi. Wiss tas fatreeza winnus, ka jo karstaki raudaja. Beidoht weens uszellahs, eet isinemm no kastes bihheli un dseefmu grahmatu, issassa to fwehtdeenas lekzionu un ewangeliumu, noßkaita tohs fwehtus tizzibas gabbalus, usschirr dseefmu un fahk ar skannu balsi dseedah. Wehl zitti Wahzsemneeki, kas tanni luggi bija scheem peebeedrojahs, mihligi tam Kungam dseedam to dseefmu: Kas Deewu debbesis leek waldirh u. t. j. pr. Winnu dseedachana palikka jo firfniga un spebziga, kas tablu juhras wilndos atskanneja. Tur arri liddinajahs Deewa gars wirs uhdena.

Ak, ka mihligas irr tawas mahju weetas, ak Kungs Zehaot! Manna dwehfele eekahrojahs un ilgojahs lohti pehz ta Kunga pagalmjeem. Jo weena deena eeksh ta-wem pagalmjeem irr labbaka, ne ka tuhloschias zittas. Dahv. ds. 84.

A. K-k.

Breeka mahzitajs Matteus.

Matteus, ar Juhdu wahdu nosaults par Lewi, bij Alseja dehls un dsimmis Galileets. Pirms winsch us

apustulu amatu tappa aizinahs, winsch bij Kapernaumā par muita fanehmeju, Thomas leisara deenestā. Schis muitineeku amats nestahweja nemas pee Juhdeem labbā flawā, tapehz ka daudsi lohti netaisnigi un grebzigi scho amatu walkaja (ta ka muitineeks un grebzineeks bij weenā algā), bet arri tapehz, ka schis amats arween Juhdus atgahdinaja, ka winai bij padohti paganu wirsneezibai. Mattheus tappa no muita weetas ataizinahs zaur to Kungi Jesu, ka 9. nodallā pats nostahsta, un tappa par ußtizzigu mahzefli un leezineeku fawa brihnischliga Kunga. Lihds Kristus debbesbraufschananai winsch palikka lihds ar teem zitteem mahzkleemi kohpā, bet pehz mehs mas wairs no winna dsirdam. Nostahsta no winna, ka astonus gaddus effoht Judejā to ewangeliumu fluddinajis un tad greefes us paganu semmehm. Zaur winnu Etiopeescheem, Perseescheem un Parteescheem Kristus gaismu nestā un 62. gaddā pehz Kristus ds. winsch effoht Nadabare ar pihki no paganeem nodurts. Mattheus sawu grahmatu irr wissupirms preefch Palestinas Juhdeem rakstijis, tapehz tad winsch wissas tais weetinas, kur ruuna no Jerusalemes basnizas waj deewakalposchanas, to ihsi tik pefauz, sunnadas, ka lassitajeem tas bes wissas isskaidrofchanas pasihstamas. Winsch dauds wairahk ka zitti ewangelisti pefauz wezzas derribas rakstus. Sawu grahmatu winsch eefahl ar ta Kunga Jesus zilts rehkinumu un wedd to atpakkal lihds Dahwida un Abrama laikeem, un beids grahmatu ar 28. nodallas fwehto Kristus apfohlischani: "Es efmu pee Jums ikdeenas lihds pasaules gallam. Amen."

(Swehd. skohl.)

Par Puttern basnizahm Kreewu semmē.

Konsistor. aprīlā.	Basnizas	eevoehitti mahzitajs.
Pehferburga	241	97
Maskawa	188	60
Widseunme	300	121
Kursemme	210	129
Iggauu semme	143	53
Sahmu falla	42	15
Rihga	17	15
Rehwele	8	7

Rihg. basn. lapp.

Latv. Atvishu apgahdatajs: J. B. Safranowicz.

Nozenses atvelehts. Rihga, 11. April 1870.

Druksalets pee J. B. Steffenhagen un debla.